

term is not found, (in logic), (विभिन्नसाध्यभाववान् विपक्षः).

विपंचिका { f. 1 A lute; 2 play, विपंची pastime, sport.

विपण m. } Sale, M. III. 152.

विपणन n. } f. 1 A market, a

विपणि m. f. } market-place,

पूरावभासे विपणिस्थपण्या सर्वा-

गनद्वाभरणेव नारा R. XVI.

41; 2 trade, traffic, M. X.

116; 3 any article for sale.

विपणित् m. A dealer, a shop-

keeper.

विपत्ति I m. A distinguished

foot-soldier, Kir. xv. 16. II

f. 1 Disaster, mishap, mis-

fortune, adversity; 2 pain,

agony; 3 death, destruction,

तस्यात्मथाविधिनरेद्विपत्तिशोकात्

R. ix. 56, viii. 45

विपथ m. A wrong way, (lit.

and fig.).

विपद् f. 1 Calamity, adversi-

ty, misfortune, वृग्निस्तम्य मु-

ल्लभिपदो प्राणिनामेतदेव Vleg. II.

38; 2 death, मिंदादवापद्वे-

पदं नुसिहः R. xviii. 35. COMP.

—उद्धुःष n., उद्धार m. ex-

trication from misfortune. —

काल m. time of calamity.

विपदा f. The same as विपद्

q. v.

विपन्न I a. (f. ज्ञा) 1 Afflict-

ed, distressed, unfortunate;

2 declined; 3 incapacitated,

disabled; 4 lost, destroyed.

(as in विपन्नदीधति) ; 5

dead, (np.. पद् with वि

q. v.) II m. A snake.

विपरिणाम m. Change of form,

transformation.

विपरिवर्तन n. Turning about.

विपरीत I a. (f. ज्ञा) 1 Revers-

ed, inverted; 2 adverse,

contrary; 3 wrong, incor-

rect; 4 crossed; 5 unfavour-

able, disagreeable, inauspicio-

us. II m. A particular

mode of coitus. COMP.—

कर्, कारित् a contradictory, perverse. —त् n. inverted sexual intercourse.

विपरीता f. 1 A disloyal wife;

2 a perverse woman.

विपर्णक् m. The 'ala's'a tree

विपर्येष m. 1 Inversion, con-

trariety, भेयसे प्रस्य ते तात वच-

सो नास्य भाजनम्। नमस्: स्फुटना-

रस्य रत्नैरिक विपर्येषः (i. e day)

Kir. xi. 44; 2 change, समुद्रगारुलविपर्येषऽपि K. S.

vii. 42; 3 absence, non

existence, न्यागे झाघाविपर्येषः

R. i. 22, K. S. vi. 44; 4

exchange, barter; 5 error,

transgression, mistake; 6

misfortune, calamity; 7 en-

mity; 8 destruction, annihi-

lation.

विपर्यस्त a. (f. स्ता) 1 Re-

versed, inverted; 2 erroneously

conceived to be real.

विपर्यात् m. The same as विप-

र्येष q. v.

विपर्यास m. 1 Reverse, contra-

riety, विपर्यासं यामो घनविरलभावः

क्षितिरहस्य Ut. ii; 2 error,

mistake, delusion; 3 being

unfavourable, (as in दैवविपर्या-

स); 4 interchange.

विपल n. A very minute divi-

sion of time, equal to the

sixtieth part of a *pala*.

विपलायन n. Running away,

flying, retreating.

विपाच् I a. Learned, wise,

यत्तो इपि कौनेय पुरुषस्य विप-

ाचितः Bg. II. 60, R. III. 29.

II m. A learned man, a

sage, a *pandit*.

विपाक् m. 1 Cooking, boil-

ing; 2 ripening, ripeness,

maturity, अपि उथस्तम्बृतः पि-

शंगतं गता विपाकेन फलस्य शा-

लयः Kir. IV. 26; 3 diges-

tion; 4 distress, calamity,

मैव ज्ञानात्मपानां विपाक्-
विस्फुजेयुपसदः R. xiv. 62,
Yaj. iii. 181.

विपाटन n. 1 Splitting, tear-

ing up; 2 spoliation.

विपाट m. A kind of large

arr w.

विपाणु a. Pale, pallid, Kir.

v. 6, Sis. IX. 3.

विपादिका f. 1 A sore on the

foot; 2 an enigma, a riddle.

विपाश् { f. Name of a river

विपाशा { in the Panjab now

called the Beas

विपिन् n. A wood, a forest, a

thicket, विपिनानि प्रसानाति श-

किमत्वाचकार सः R. iv. 31,

ix. 72.

विपुल I a. (f. ला) 1 Large,

extensive, broad, wide, capa-

cious, विपुलेन सागराभ्य-

कुलाणा Sis. XIII. 40. क्षिति-

विपुलतरे तव तिष्ठति पृष्ठे Git.

G. I., Rt. i. 27; 2 abundant;

3 deep, profound. II m. 1

An epithet of the mountain

Meru; 2 of Himalaya; 3 a

respectable man COMP.—ज-

घना f. a woman with large

hips.—मति a. endowed with

great power of understanding.

—रस्य m. the sugarcane.

विपुला f. The earth.

विपूय m. The munja grass.

विप्र m. 1 A Brâhmana, M. I.

93; (जन्मना जायते शून्यः संस्क-

र्देवि उच्चते । कर्मणा याति प्रि-

त्वं ब्रह्म ज्ञानाति शाश्वत ॥); 2

the *As'vatha* tree. COMP.—

प्रिय m. the *pal'sa* tree.—

सपागम m. a concourse of

Brâhmaṇas.—स्व n. the pro-

perty of a Brâhmana.

विप्रकर्ष m. Distance, remote-

ness.

विप्रकार m. 1 Abuse, con-

tempt, disrespectful treat-

ment; 2 injury, offence;

3 a

Digitized by Google